

СЛАВІСТИКА У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ

21 жовтня 2013 року у Горіховій вітальні Будинку вчених проводились «Слов'янські наукові читання», ініціатором яких є кафедра світової літератури філологічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова. На наукових читаннях актуалізовані літературознавчі та культурологічні аспекти.

На читання були запрошені вчені: історики, філософи, психологи, мистецтвознавці. Мета читань полягала в осмисленні феномену слов'янства, літературних та міжкультурних зв'язків слов'янських народів.

Конференція почалася з доповіді доктора філологічних наук, професора М. Г. Соколянського, який проаналізував теорію драми та театру в спадщині російських формалістів. В доповіді декана філологічного факультету, доктора філологічних наук, професора Є. М. Черноіваненка була розглянута творча індивідуальність чеського письменника К. Чапека, яка відобразилась в його пізніх романах. Особистість К. Чапека пов'язувалась з тенденціями розвитку чеської літератури ХХ століття, жанровим та історико-культурним контекстом. З точки зору реалізації національних мовних концептів в тексті розглянула образ болгарина в класичній болгарській літературі доктор філологічних наук, професор, зав. кафедри болгарської філології В. О. Колесник. У низці доповідей досліджувалися архетипи та ментальні особливості слов'янських народів. Проблема «слов'ян очима слов'ян та неслов'ян у літературі I пол. ХІХ століття» була предметом аналізу в доповіді доктора філологічних наук, професора В. Б. Мусій. Слов'янські міфи в психоментальному ракурсі розглядалися в доповіді вченого-психолога О. В. Яремчук «Колективне несвідоме давніх слов'ян як ресурс цілісності «Я» та «Ми». Іконографічний простір живопису та його зв'язки з архетипічними структурами давніх слов'ян та їх відображення в творчості М. Врубеля акцентовано в доповіді доктора мистецтвознавства, професора, зав. кафедри образотворчого мистецтва О. А. Тарасенко.

Окремі доповіді були пов'язані з проблемою інтерпретації і рецепції, так доцент Н. В. Сподарець зосередила увагу на модернізмі як проблемному полі в сучасному російському та українському літературознавстві. В доповіді к. ф. н., доцента А. Т. Малиновського досліджувалась динаміка слов'янського літературного процесу в концепції Д. І. Чижевського, аналізувалась жанрова-стильова парадигма літератури слов'ян. На взаємозв'язках україно-російських літератур та культурних перегуках зосередили свої доповіді к. ф. н., доцент В. П. Саєнко («Ліна Костенко та Олександр Блок: духовні перегуки та контраверсії») та к. ф. н., доцент В. І. Сподарець («Горизонти поетичного слова слов'янських літератур: проблема розуміння»). В завершенні слов'янських наукових читань зав. кафедри світової літератури Н. М. Раковська акцентувала увагу на різних ідеях, полемічних концепціях щодо методологічних аспектів осмислення слов'янства як наукової проблеми в сучасному літературознавстві, та окреслила шляхи подальшого розвитку цих питань.

На конференції були присутні викладачі одеських вузів, вчителі гімназій та ліцеїв, члени Пушкінської наукової комісії Будинку вчених, студенти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова та студенти Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського.

Студентами філологічного факультету був організований концерт, на якому звучали пісні та вірші українською, польською, болгарською, російською мовами. Виступили також студенти Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової.

Проведення подібних читань є необхідним з точки зору подальших перспектив розвитку славістики на філологічному факультеті ОНУ імені І. І. Мечникова.

Ніна Раковська

Стаття надійшла до редакції 15 жовтня 2013 р.